

234: Mehire Zekat Düşer mi?

Musa Ebu Cafer

8 Ağu, 2017

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun aleykum hocam, Allah ilminizi arttırsın bizlere de faydalı kılsın. Mehir'e zekat düşer mi dört mezhebe göre. Allah sizden razı olsun, sizi Allah için seviyorum.

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullah. Hamd Allah'a mahsustur.

Hamd alemlerin rabbi olan yüce Allah'a, salat ve selam efendimiz Rasûlullah'a, ehli beytine, ashabi kiramına ve yolunu takip eden mü'minlere olsun.

Beni kendisi için sevdiğin Allah'ı Teâlâ senide sevsin ve cennetlik kullarından eylesin.

Muhterem kardeşim Mehire zekat düşme konusunda ulema arasında ciddi ihtilaf bulunmaktadır. Sebebi ise bu konuda yani zekat düşüp düşmeyeceği meselesinde sahih hadisin gelmeyişi. Bu konuda gelen bütün hadisler zayıftır. Sahabeden de farklı görüşler gelmiştir. Kısaca sana özetliyorum:

Eğer kadının taktığı altın ve gümüş süsler (mehir) ticaret amacı taşıyorsa şüphesiz nisap miktarına yani 85 gram altın olduğu zaman zekatı ittifak ile düşer. Ama sadece süslenme amacıyla kadının giydiği altın ve gümüş konusunda iki görüş vardır.

- a. **Zekat düşer. Bu Hanefilerin, İmam Ahmet'ten bir rivayet, İbni Münzir, Hattabi, İbni Hazım, San'ani, muasır âlimlerden İbni Baz ve İbni Useymin'in görüşüdür.**

Delilleri:

Zekatı emreden umumi gelen ayet ve hadisler. Mesela:

"Altın ve gümüşü yığıp da onları Allah yolunda harcamayanlar yok mu, işte onlara elem verici bir azabı müjdele!" (Tevbe 34)

"Altın sahibi olupta zekatını ödemeyen kimseye, kıyamet gününde kızdırılmış haliyle ona dağlama yapılacaktır" (Müslim, Ebu Davud)

Amr bin Şuayb, oda babasından oda dedesinden rivayet eder: Rasûlullah (*sallallahu aleyhi vesellem*)'e bir kadın geldi. Yanında kızı vardı. Kızının iki kalın altın bileziği vardı. Dedi ki: **Bunların zekatını veriyormusun?**

Dedi ki: hayır.

Dedi ki: **Kıyamet gününde Allah'ı Teala sana ateşten iki bilezik giydirmesini istiyor musun?**

Onları çıkarıp peygambere attı ve dedi ki: Bunlar Allah ve Rasûlünün olsun.” (Ebu Davud)

Abdullah Bin Şeddad, Aişe (*radiyallahu anha*) validemizden aktarır. Dedi ki: “Rasûlullah (*sallallahu aleyhi vesellem*) yanıma girdi. Elimde gümüşten yüzükler vardı. Dedi ki: **Bunlar nedir ey Aişe?**

Dedim ki: Sana süslenmek için yaptırdığım şeylerdir ey Allah'ın Rasûlü.

Dedi ki: **Zekatlarını ödüyor musun?**

Dedim ki: Hayır.

Dedi ki: **“Onlar sana ateş olarak yeterler.”** (Ebu Davud, Hakim)

Abdullah Bin Mes'ud, Ömer, Aişe ve Abdullah bin Amr (*radiyallahu anhum*)'dan gelen zekatın ödenmesi gerektiği konusundaki rivayetler.

- a. **Kadının giydiği altın ve gümüş takılarda zekat yoktur. Bu görüş cumhurun görüşüdür. Maliki, Şafii, Hanbeli mezhebi ve sahabeden: İbni Ömer, Cabir, Aişe, Esmâ bint Ebubekir (*radiyallahu anhum*)'un görüşüdür.**

b.

İbni Ömer (*radiyallahu anhum*) kızlarına ve cariyelerine altın takı giydirir ve zekatlarını vermezdi. (İmam Malik, Beyhaki)

İbni Ömer (*radiyallahu anhum*) dedi ki: “Takılarda zekat yoktur.” (Abdurrezzak, Darukutni)

Cabir bin Abdullah (*radiyallahu anhum*) 'ya soruldu: “Takılarda zekat var mıdır?”

Dedi ki: Hayır. (Abdurrezzak, Beyhaki)

Aişe (*radiyallahu anha*)'nın yanında baktığı kardeşinin yetim kızları vardı. Takıları vardı. Takıları için zekat ödemezdi.” (İmam Malik, Abdurrezzak)

Esmâ (*radiyallahu anha*) takıların zekatını ödemezdi. (İbni ebi Şeybe)

Dediler ki: Zekat, artan ve gelişip çoğalan mallarda olur. Takı, elbise gibi süs olarak elde tutulan ve çoğalmayan şeylerdendir.

Not: Takılarda zekat düşmez diyen âlimler, erkeklerin (caiz değildir) takı olarak edindikleri altın veya tabak, tas gibi altın olan şeyleri istisna tutmuşlar, onlarda zekat vardır demişlerdir.

Takılara zekat düşmez diyen âlimler, birinci gurubun getirmiş oldukları bütün rivayetlerde illet olduğunu ve takriben hepsinin zayıf olduğunu beyan ederler. Zekat ile ilgili gelen ayet ve hadislerin umum yani genel olduğunu, takıların

bundan istisna olduğunu söylerler.

İmam Tirmizi (*rahimehullah*) derki: “Takılarla ilgili bölümde gelen hadisler sahih değildir.” (Cami Tirmizi (3/29)

Aynı şekilde gelen hadislerin zayıf olduğunu İmam Bedrettin Mavsili, İbnil Cevzi, Hafız İbni Recep, İmam Şevkani ve Şeyh Muhammed Bin İbrahim Eluşşeyh (*radiyallahu anhum*) gibi âlimlerde söylemektedirler.

TERCİH: Bu meselede görüş ayrılığı güçlüdür. Her bir görüş sahibinin delilleri ve dayanakları bulunmaktadır. İhtiyat, tedbir ve zimmeti temizleme yönünden zekatın verilmesi daha doğrudur. Hattabi (*rahimehullah*) “Tedbir açısından zekatın verilmesi daha doğrudur” demektedir.

Allah’u Teala en doğrusunu bilendir.